

Pensionärsrådets synpunkter på Socialstyrelsens undersökning Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2023

Pensionärsrådet har ombetts att ge synpunkter på rapporten utifrån ett framtidsperspektiv. Synpunkterna kommer huvudsakligen att beröra de enkätfrågor som ligger till grund för rapporten.

Frågorna under avsnittet ”Hälsa” är fyra till antalet. Den ena frågan som ska besvaras är om det allmänna hälsotillståndet och den andra om man lider av ångest, oro, ängslan eller ensamhet. Fråga tre och fyra avser rörlighet respektive om man bor med en vuxen person. Rådet föreslår att självskattningen av hälsan kommer i ett senare skede eller sist i enkäten. Dessutom är Rådet undrande över frågan om Hälsotillståndet. Är det den fysiska eller psykiska hälsan som efterfrågas?

När det gäller frågan om brukaren lider av ångest, oro, ängslan eller ensamhet så lider de på demensboende mer av oro, ängslan och ångest än av ensamhet. De som bor hemma med hemtjänst där var svaren jämt fördelade mellan de båda alternativen. Rådet ställer sig frågande till denna skillnad. Är det möjligen ”skämmigt” att erkänna ensamhet på demensboende och det är det som speglas i svaret? Frågor kring ofrivillig ensamhet kan vara svåra att svara på och det kan medföra att svaren blir vilseledande. Vidare kan dagsformen och när på dagen frågan ställts påverka inte bara denna fråga utan alla typer av svar. Därför föreslår Rådet att exempelvis frågor som rör t ex ofrivillig ensamhet undviks i enkäter som ska besvaras av demensboende.

Rent generellt föreslår Rådet att man i framtida enkäter skiljer på frågor till män respektive kvinnor då de uppfattas och besvaras olika.

Rådet uppfattade också skillnad i svarens tillförlighet när de besvarades av demensboende respektive boende med hemtjänst.

Rådet föreslår också att antalet frågor minskas i syfte att öka svarsfrekvensen samt att de som är på demensboende intervjuas muntligt av en utomstående för att på så sätt säkerställa läsförståelsen.

Slutligen föreslår Rådet att antalet frågor/områden minskas och att enkäten fokuserar på frågor som är de viktigaste för de äldre. Därmed kommer svaren att tydligare rikta sig mot och göras användbara av verksamheters samt kommuners personal och politiker d.v.s. de som kan påverka utvecklingen av äldreomsorgen.